SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2408

av Aron Emilsson m.fl. (SD)

En ny och skärpt Kinapolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad strategisk samverkan med demokratiska stater i Asien och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka samarbetet med USA gällande Kina och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en uppdaterad och skärpt Kinapolitik i internationella organisationer såsom EU och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förnyad Kinastrategi och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Diktaturen Kina utgör på det globala planet en kraft som har omfattande ambitioner om att vara världsledande. I samband med att grundandet av folkrepubliken 1949 har Kina sitt hundraårsjubileum 2049 och avser då att ta sikte på vad man kallar den kinesiska nationens stora renässans som innebär att landet ska vara ledande på flera områden. Kina uppträder alltmer aggressivt mot sin omvärld och detta inkluderar påverkan på svenska intressen, såsom kontroll av strategisk infrastruktur och tillskansande av känslig teknik och känsliga data. Kinesiska aktörer har exempelvis försökt att delta i

uppbyggnaden av kritisk infrastruktur, exempelvis i 5G-uppbyggnaden och i Sveriges rymdsatsning. Kina stöder också Rysslands krigsmakt med materiel och uppträder militärt i Sveriges närområde; exempelvis 2017 övade man i Östersjön med Ryssland och 2024 övade man i Belarus nära den polska gränsen.

Samverkan med demokratiska stater i Kinas närhet

Sveriges samverkan med demokratiska stater som hotas av Kina bör öka och samarbetet bör ske inom områden där Kinas aggressiva politik aktivt kan motas. Stater som är aktuella kopplade till denna inriktning är bland annat Taiwan, Japan och Sydkorea med flera. Sverige bör aktivt ta initiativ för att stärka vår kunskap men också för att stärka varandras motståndskraft mot Kinas aggressiva politik. Väst och däribland Sverige behöver stå bättre rustat för att möta Kina och dess utmanande av den regelbaserade ordningen, och det bringar stora fördelar för Sverige att på förhand stärka det säkerhetspolitiska samarbetet kring detta med demokratiskt sinnade stater i regionen och genom att lära av och bistå dessa stater i deras resiliens mot ett aggressivt och expansivt Kina.

Utökat samarbete med USA gällande Kina

Samarbetet med USA på det säkerhetspolitiska området är i dagsläget omfattande, men det är viktigt att det finns tydliga prioriteringar som gynnar båda staterna. En prioritering av Kina i vårt samarbete med USA och inom den transatlantiska länken gynnar svenska intressen samt visar att vi liksom USA ser Kina som ett växande hot. USA har tydligt deklarerat att man ser Kina som det främsta och dimensionerande hotet globalt och har under lång tid talat om en om balansering mot Asien. Sverige bör prioritera att identifiera nya och utveckla befintliga samarbetsformer med USA. Detta kan inkludera militärt samarbete liksom civilt samarbete i form av exempelvis rymden där både Kina och USA har stora intressen samtidigt som Sverige utvecklar sin rymdförmåga. Även i fråga om strategiskt viktig handel och investeringar i teknik och infrastruktur där båda våra länder hyser framgångsrika företag och hög kompetens finns stora möjligheter att stärka vår samlade förmåga att utmana Kinas dominans och även

erbjuda intressanta avtal med utvecklingsländer som riskerar att hamna i allt djupare beroendeställning i förhållande till Kina och Ryssland med flera auktoritära stater.

Kinapolitik i internationella organisationer

Sverige är en aktiv röst och stark part i flera internationella organisationer och har en historik av att ha haft tunga uppdrag och varit drivande i olika frågor. Det finns goda möjligheter för oss att agera med vårt stora kunnande på flera områden och vår historik av en aktiv diplomati. Det är därför viktigt att Sveriges röst i internationella forum verkar för att Kinas aggressiva politik uppmärksammas. Två av dessa forum som har mycket stor betydelse för Sverige är EU och Nato. Särskilt i dessa organisationer bör Sverige verka för att hotet från Kina uppmärksammas i högre grad än i dag, att gemensam Kinapolitik uppdateras och skärps och att arbetet adresseras långsiktigt och konsekvent.

Förnyad Kinastrategi

I december 2019 behandlade riksdagen den dåvarande regeringens nya Kinastrategi. Denna hade tagits fram i samband med att diktaturen i en allt större utsträckning tydligt bedrev en mer aggressiv politik gentemot omvärlden. I denna politik har vi sett hur Kina använder sig av såväl ekonomi, genom investeringar i andra länder, som påverkans politik i form av exempelvis hot om blockader, alternativt genom militära styrkedemonstrationer. Vi har sett krav på tystnad och underkastelse, vilket vi också har blivit varse om genom den så kallade vargkrigardiplomati som kinesiska diplomater har använt sig av mot journalister och förtroendevalda i såväl Sverige som andra länder. Det råder således ingen tvekan om att ett auktoritärt Kina som tillåts att dominera den internationella ekonomin också kommer att låta det totalitära synsättet genomsyra det internationella samarbetet, vilket inkluderar framtagandet av ny teknik eller forskning. Inte minst mot bakgrund av händelseutvecklingen globalt sedan den senaste Kinastrategin togs fram – där Kina valt att direkt eller indirekt stödja Rysslands brutala invasion av Ukraina samt hotat med militärt våld mot Taiwan – finns det goda skäl att

revidera och förnya strategin. Det kan inte råda något tvivel om att vi som en del av den fria världen måste vara proaktiva i förhållande till hur den globala samhällsutvecklingen ser ut när diktaturer i en allt större utsträckning än tidigare väljer att samverka, så som vi sett med bland annat Kina, Ryssland och Iran. En förnyad strategi behövs både för att redovisa hoten och för att möta dem rustade med rätt verktyg och verka för en positiv samhällsutveckling. Regeringen bör mot bakgrund av detta ta fram en ny Kinastrategi. Det är naturligtvis så att Sverige bör upprätthålla en dialog och viss handel med Kina samt samarbete på områden där det ligger i vårt intresse och är förenligt med vår nationella säkerhet. Samtidigt behöver vi reducera risker och sårbara beroenden i förhållande till Kina och öka vår kunskap om landet och dess ledning.

Kinas omfattande spionageaktiviteter i Sverige är en källa till stor oro. Genom avancerad teknologisk övervakning och cyberintrång samlar Kina in känslig information från både offentliga och privata aktörer. Detta undergräver inte bara Sveriges nationella säkerhet, utan äventyrar också skyddet av företagshemligheter och personuppgifter. En översyn av Kinapolitiken innebär att stärka skyddet mot sådana hot och säkerställa att svenska intressen skyddas mot externt inflytande.
Handelspolitiken utgör en annan kritisk komponent i denna granskning. Kina är en betydande handelspartner, men den obalanserade relationen kan medföra risker för Sveriges ekonomiska suveränitet och för andra länder som står oss nära. En mer strategisk politik skulle kunna diversifiera handelsrelationerna, minska beroendet av kinesiska leveranskedjor och skydda svenska företag från att bli osunt beroende eller utnyttjade av kinesiska marknader.

En särskilt bekymmersam aspekt har varit Kinas uppköp av kritisk infrastruktur i länder som Sverige. Teknikföretag, energisektorn och kommunikation har varit berörda. Dessa uppköp kan leda till att svenska strategiska tillgångar kontrolleras av främmande makt som inte delar samma demokratiska värderingar. Handelspolitiken gentemot Kina måste vara utformad på ett sätt som innebär att deras eventuella investeringar kan begränsas vid behov för att skydda Sveriges nationella intressen. Den nya lagstiftningen om granskning mot utländska direktinvesteringar från 2023 är naturligtvis ett led i ökad resiliens, men den är inte heltäckande eller tillräcklig på en övergripande nivå.

Kinas nära relationer med Ryssland, och deras gemensamma intresse att förändra den globala maktbalansen, ställer Sverige inför komplexa säkerhetspolitiska utmaningar. En omfattande översyn av Kinapolitiken krävs för att säkerställa att Sverige förblir en stark och självständig aktör på den internationella arenan, i stånd att skydda våra intressen och värderingar i en snabbt föränderlig värld. De olika komponenter som vi ser i det förändrade omvärldsläget gör att det har blivit nödvändigt för Sverige att genomföra en omfattande översyn av sin Kinapolitik för att kunna hantera dessa utmaningar på ett effektivt sätt. Därefter bör det införas en helt ny Kinastrategi som innehåller mekanismer som är anpassade till de förutsättningar som råder i dag.

Aron Emilsson (SD)

Pontus Andersson Garpvall (SD) *Ida Kors (SD)*